

NOVISTI optime Lector, nihil magis in animo, ac curę ueteribus fuisse, quàm ut medicam artem posteris absolute integram ac puram, atq; sibi ubiq; similem, ueluti diuinũ quoddã munus, ut mortalibus admodum necessariũ, relinquerent. Quę paulò post per sordiam hominũ, maximo contemptu miserę ac frustularim discerpta, omnibusq; iuncturis eius dissolutis, alienisq; mēbris inuerso cõpacta ordine, monstrosus corpus induit, tam horridũ ac turpe, ut meritò ab eius conspectu, ueluti à nocentissime ferę oculis, acutioris ingenij iuuentus diu se proripuerit. Vnde & stupidis, insensatis, auaris, solum lucro inhiãtibus, hætenus ferè locus datus: quorum inscitia non dubito accidisse, ut eius studiosos, tum morionũ, tum histrionum, turpiũq; hominum titulis passim uulgus appellitet. Cæterum illam ut omnium disciplinarum certissimam, ita imposturis maxime esse obnoxiam, nemo facile inficias ibit. Cuius tamen rei causam si exacte disquirere coneris, non est ut infelici seculo, aut linguarum imperitiã, uel librorum penuriã tribuas. Nam Hippocrates, Galenus, alijq; penè omnes, non sua modo, uerum etiã Romana nobis loquuntur lingua. Nec desunt insuper qui ueterem medendi artem affectantes, non accurate ex præscripto illorũ præcepta non proponant, tanto etiã studio, tantaq; simplicitate, ut uel inter medicos hodie Grammaticam pueri ediscere possint. Ad hæc, quis non persuasum habet, tantæ maiestatis uiros, ex doctorum albo, non ad amussim cæteras quoq; uniuersas, aut saltem adminiculantes tenere disciplinas: quarum scilicet ope & genuinum autorum sensum assequi, & abstrusa quæq; depromere queant. Non igitur in magna illa perfectione impostura locum habebit. Porro in studiosa quoq; iuuetute hac parte nihil desiderabis, quę linguis, ut quidem necessario instrumento ad omneis disciplinas, tam anxie inhærens, atq; lepide instructa artis admodum sitiens, medicorum castris tenera etate se adstringit: ubi uero per ætatẽ nacta iudicium, etsi hoc studiorum dispendio, planis facile renunciabit. Sed quanto felicius quum sub duce militare contingit, qualis hic IO. MANARDVS, cuius nã ingenij perspicuitatem ac singularem autores interpretandi fidem, satis abunde hoc unum Epistolarum opus comprobatur: in quo uel hoc dignum admiratione, ut quę usu quotidiano medendi illi obuia, iustam libri formã nacta, & ueluti ex industria composita uidentur. In eo utriusq; ualetudinis cognitio, eorumq; cõmoda atq; incõmoda, omnesq; circuitus, morbiq; symptomata, tanq̃ ab elementis suo quæq; ordine profecta, ueræ methodi habitum induunt. Hic rarus rerum usus, ueteribus tamen non ignotus, qui hætenus per temporũ iniuriã, seu potius ob hominum ignauiam in desuetudinem abiit, felicissime ualetudini suæ accõmodatus. In his uniuersis, quę perperã ex Græcis uersa aut sinistre percepta, unumquodq; admodum scite in suum locum reductum uidemus. Hic, ut simul dicam, omnia adeò concinne coherent, ut ne Momus in eo quicquam calumniari possit. Hic spiritum Galeno, aut si mauis Hippocrate cuiusdã maioris deprehendes. Solus hic celeberrimus ille Apollinis mystes, Homericã illa, *ιατρος γαρ ανηρ πολλων ανταξιος ελλων*, laude dignus: quẽ hodie uel præcipuis quoq; præferendũ maximus ille ERAS. ROT. doctissimusq; SIMON GRYNÆVS non dubitarunt. Nunc & IO. SINAPII, uiri tum in linguis tum disciplinis ad miraculum usq; docti, suffragiũ, ad quod nos impares, meritã sui præceptoris laudi coronidem apponet: qui uel unus, imitatione atq; præceptis Manardi fretus, Germaniã ab impostorũ technis uindicturus est. Habes tandẽ præter innumera alia in eius libris nõ solum dictionis, uerum etiã rerum proprietatẽ ac copiam, atq; medicinã omnino ad ueterũ institutum renatam, nouoq; habitu cultam. Rursus, quod omnium eximiũ est, hic multarũ rerum experiẽtiã cum ratione coniungens, medicamq; ex methodo exercens, imposto-

AD LECTOREM EPISTOLA.

ribus uiam præcludere studuit. Quapropter, candide Lector, si tibi studiū Medicinæ est cordi, si à fece barbarorum purgatam, si apposite ex ueris principijs traditam, si deniq; omnibus partibus absolutam quæris scientiam, hunc Epistolarum librum legito, & nunquam spe futuræ eruditionis frustraberis. Hæc enim non medicis solum aut cæteris studiosis, sed uniuerso mortalium generi usui futura persuasum habeo. Quid unquã omnium rerum nobis optabilius ac præstantius euenire potuit, quàm ut ueris ac optimis repertis, miseram illam circumforaneorū turbam, unius M A N A R D I exemplo ducti, cōtemnere discamus: quorum recensere genera ac numerū, non est tutum. Alij à nuda linguarū cognitione multum sibi laudis uentantur: quæ certe ut medicis planè necessaria, ita sola medicum non reddit: qua tamen pleriq; hodie interpretum utcunq; instructi, mire sibi placent, qui nec rem nec usum obseruantes, coniecturis pro ratione utuntur: hinc splendidi uulgo literatorum ac rudibus sese uenditant. Vnde fit non raro, ut Latini ex alijs linguis uersi auctores, uix seiplos intelligant, maxime quod nulla rei estimatione, dictioni solum interpretes inhererit. Porro hæc non eò pertinent, ut quempiam à suo conatu auocare, aut perstringere uelim, sed ut collatione utrobicq; facta, quantum alter in tractandis medicis ab altero distet, obseruemus. Plures scilicet hodie doctores, plures græce & latine, & si uoles chaldaice docti, sed pauci admodū medici. Hic obiter iuuentutem admonitam cupio, quæ per ætatem impostorum fraudem non nouit, sed ad uulgi sententiã, quem popularis aspirat aura, hunc & medicū salutat. Tandem ne quisquã me hæc absq; iudicio dixisse putet, hic sciat, heu quanta temporis iactura, ad eorum formam me transformatū, quo rectius singulorum imposturã deprehenderem. Reliquū est ut meam tenuitatem excusem, qui (crede mihi) nihil minus in animo habui, quàm ut meis ineptijs chartas oblinire uoluerim. Quare si quid, ut fanè plurimū, est admissum, Michaële Isingrinio autore, uiro, ut citra omniū iniuriam dixerim, typographo, alioquin diligentissimo, ac singularis iudicij, factum scias: qui me, ut solent candidi & synceri amici, non rogauit, sed potius coëgit, ac tandem ut me ridiculo exponerem peruicit. Cuius operam ac studium in excudendis non nisi selectissimis autoribus nemo satis extollere potest, adeò ut nō raro uel ipsi sua lima purgatiores facti, ac ueluti splendidissimo typorum ornatu circum-

dati, non parum gratiæ apud optimos quosq; merentur.

Tu igitur studiose Lector utriusq; conatum bo-

ni consule. Vale. Data Basileæ,

v. Calend. Martias,

Anno D. M. XXXV.